

El Puig

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A prop de la carretera de la Pobla a Ribes
Emplaçament: Ctra de la Pobla a Ribes, passat uns 3 km trobarem un trencall a la dreta, està indicat.

Coordenades:

Latitud: 42.24284
Longitud: 2.00562
UTM Est (X): 417961
UTM Nord (Y): 4677218

Classificació

Número de fitxa: 08166 - 47
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Modern Popular
Segle: XII-XVIII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 08165A000730000GU

Fitxes associades:

[El Bruc](#)

[Molí de l'Arija o Molí del Clot](#)

[Les Comes](#)

Autoria de la fitxa: Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 05/06/2009 - 02:00

Descripció

La masia està situada al costat sud-est del turó del Puig, que s'alça per sobre la vall de l'Arija; dominant una àmplia zona molt oberta, sobretot cap al sud i sud-oest, amb vistes cap el monestir de Santa Maria de Lillet i el Castell de Lillet. El turó queda enfront aquests monuments, pel seu costat de llevant, separant-los el riu. La casa està reformada. És un edifici de planta rectangular, amb coberta a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana de migdia, la principal. Consta de planta baixa, primera i golfes. Destaca que en els seus murs laterals hi ha un canvi en el parament, clarament visible perquè presenta una mena de cantonera (o restes d'una antiga esquerra) i canvi en el plom de part de les dites façanes. Aquest fet evidencia una reforma (no recent) molt important realitzada a la casa, i que va consistir en la construcció d'aproximadament un terç de l'actual edifici per la part sud, comportant també la substitució de la façana principal. Pot correspondre a una obra realitzada amb la voluntat de reformar aquesta part de la casa, o podria tractar-se d'una obra forçada com a conseqüència d'un esfondrament; pel testimoni que en tenim a les façanes laterals no es pot descartar aquesta darrera hipòtesis. No es conserven restes visible de les típiques estructures o edificacions complementàries d'una masia com pot ser el paller.

Observacions:

Seria interessant fer una prospecció a la part alta del turó, és una zona susceptible d'haver estat ocupada des d'antic i per tant de conservar restes d'antigues estructures.

Història

Sembla que els orígens d'aquesta masia es remunten al període medieval, podrien ser-ne una referència la menció en un document del 1100, on apareix entre molts dels firmans un tal "Mir de Pug et uxor eius" (SERRA VILARÓ:1989: VOL.I,42); més tardanament, el 1449 trobem la menció a un tal Joan de Puig, que fou nomenat col·lector general del sindicat de les baronies de Pinós i Mataplana (SERRA VILARÓ:1989:VOL.II, 354). Al llarg del període medieval consten nombroses referències al Puig, algunes de les quals no aporten prou informació per poder-les atribuir a aquesta masia, ja que en la geografia propera a La Pobla de Lillet hi trobem altres indrets amb el mateix topònim.

A la primera inscripció del registre de la propietat (Llibre 1, Full 214) trobem l'Heretat Puig "con sus mansos llamados Baladosa, Castelló y parte de tierras del manso Trallo y Comas de Govern al manso Puig unidas y agregadas junto con el manso llamado de la Argelaga", a més també hi figura un molí fariner prop del monestir, amb el nom Ribarderi; consta com a propietari Antonio Subrà y Sala, el qual posseeix la finca en virtut de la venda a favor seu feta en data 15 de març, pel matrimoni Francisco Tubau i Maria Tubau i el seu fill José Tubau, de la Pobla de Lillet. D'una banda, aquesta inscripció ens permet saber que els antics propietaris, els Tubau, eren una família amb moltes propietats, ja que eren els amos de la finca de la masia del Bruc, a més dels propietaris del molí del Clot i potser també del mas Comes. A mitjans del segle XIX aquesta família passava per dificultats econòmiques, segons sembla en part per trobar-se en querelles judicials, fet que els obligà a desfer-se de part del seu patrimoni. D'altra banda, la inscripció ens permet conèixer el nom d'altres cases que es trobaven dins aquesta finca, algunes també d'origen medieval, com Baladosa i Comes; pel que fa a l'Argelaga apareix posteriorment com a Hostal de l'Argelaga (i probablement també d'origen medieval). Al 1856, en el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. nº63.1856 nº 32" (ACBR), apareix la casa de Puig però no hi consta el propietari; també hi surt Argelaga, en aquest cas com a propietat de Antonio Saboa (podria ser el mateix que consta al registre de la propietat, però que hi hagués algun error de grafia en algun del dos casos). Posteriorment, a les actes dels plens de l'Ajuntament de la Pobla del 1884, hi figura el Puig, i també l'Hostal de l'Argelaga, en el llistat de les cases que han de pagar la part de "consumos y cereales" dels habitants de

l'extraradi de la Pobla de Lillet (Arxiu Municipal de la Pobla de Lillet, caixa 846).

Bibliografia

BOIXADER, P. (1997: 34-36): "Inventari de les cases de pagès de la vall de Lillet". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.

SERRA VILARÓ, J. (1989): Baronies de Pinós i Mataplana. Reproducció facsímil de l'obra de 1930, editat el 1989 pel Centre d'Estudis Baganesos.

